

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 187. — ŠTEV. 187.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 10, 1923. — PETEK, 10. AVGUSTA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

ANGLEŠKA NOTA NASPROTNA PARIZU

Anglija je po dolgem obotavljanju povedala Franciji vse, kar ji gre. — Angleži ne odobravajo francoske zahteve, da bi se morala Nemčija brezpogojno vdati. Okupacija Ruhr-okraja ni postavna. — Večina berlinskih trgovin je zaprla vrata.

London, Anglija, 9. avgusta. — Ministrski predsednik Baldwin je zaeno s člani svojega kabineta zavzel odločno stališče napram Franciji oziroma napram francoskemu imperijalizmu.

Francija ni še nikdar izza konca vojne dobila od Anglije tako ostre note kot je ta zadnja Baldwinova nota.

Baldwin je povdaril, da se nikakor ne pridružuje francoskim zahtevam glede brezpogojne predaje Nemčije ter da ne smatra zasedbe Ruhr-okraja za postavno.

V noti je odkrito poudarjeno, da nameni Poincaréja niso pravični ter da je edin namen Francije uničiti Nemčijo.

Anglija se ne bo nikdar pogajala glede medzaveznih dolgov. O tem slučaju bo le toliko razpravljala, kolikor je potrebno z ozirom na reparacije in na splošno uravnavo.

Berlin, Nemčija, 9. avgusta. — S pomočjo raznih časopisnih tiskarn, privatnih tiskarn in vladne tiskarne, se je posrečilo vladi natiskati za trinajst trilijonov, osem bilijonov nemških mark.

Te bankove so natisnili v prvih sedmih dneh meseca avgusta.

Vsega skupaj cirkulira sedaj 43.594.000.000.000 nemških mark.

Kljub temu silnemu denarju, oziroma silni množini denarja, so skoraj vse tujakšnje trgovine zaprle svoja vrata. To so storile vsled tega, ker hočejo izsiliti od vlade dovoljenje, da bi jim bilo dovoljeno trgovati na podlagi zlate valute.

Vprvič izza konca vojne je bilo nemogoče iznebiti se ameriškega dolarja, kajti za izmenjavo ni bilo na razpolago mark. Položaj je izvanredno čuden. Marka je takorekoč brez vrednosti, dobiti je pa kljub temu ni mogoče. Na bankah so se vršili razburljivi prizori. Če se je komu posrečilo dobiti kaj denarja, ga je dobil le v bankovcih po pet in deset milijonov mark.

STRAŠEN UMOR V SODNEM POSLOPJU

Mlad zamorec je ustrelil v veži sodnega poslopja svojo ženo. — Komaj minuto po izvršenem zločinu ga je dohitela usoda, in začet od policijskih revolverjev se je zgrudil mrtev na tla.

New York, N. Y. 9. avgusta. — Komaj minuto zatem, ko je zamorec Norman Roberts, star petindvajset let, ustrelil danes zjutraj od poldesetih svojo ženo Nellie, je sam postal tarča policijskih revolverjev, in od dveh krogel začet se je zgrudil težko ranjen na tla. Umrl je ob desetih dopoldne v Columbus bolnišnici.

Tragedija se je izvršila, ko je sodnik Simpson otvoril na sodišču sodne razprave. Preko tristo ljudi se je polastila ob streljanju divja panika. Klice prestrašenih žensk je bilo čuti cel blok dalje. Med splošno zmešnjavo je skočilo proti Robertsu kakih dvanajst ali petnajst policijskih, ki so namerili svoje revolverje na morileca.

Mrs. Roberts, mlada zamorka, je pozvala svojega moža v četrtki zjutraj pred sodišče. Zakonec sta živela ločeno in žena, ki je bila vedno v strahu za svoje življenje, je naznanila moža sodišču s motivacijo, da jo vedno, kadarkoli jo vidi, pretepa. — Spremljana od nekega policista, je šla v sredo zvečer žena v stanovanje svojega moža Roberta, da mu izroči sodniške listine. Ona je stanovala v zadnjem času pri svoji materi na sedmi cesti.

V četrtki zjutraj je mlada zamorka — bilo ji je komaj trindvajset let — stala v veži sodišča na zapadni 166. cesti, kjer je čakala otvoritve obravnave. Kmalu nato je prišel po stopnicah njen mož Roberts. V hipu, ko ga je ugodala, se je prestrašila ob pogledu na njegov jezen obraz, ter se je obrnila, da stopi v sodno sobo. Komaj je pritisnila za ključko, je Roberts potegnil iz žepa avtomatično pištolo ter pričel streljati.

Izstrelil je pet strelcov, od katerih vsak je zadel telo njegove žene. Ena krogla jo je zadela v sree, druga v desno stran, dve sta jo zadeli v želodec, peta krogla pa ji je prebila desno nogo. Zgrudila se je na mestu mrtva.

Strelci so se vrstili drug za drugim hitreje, kakor bi mogel človek šteti. Skoro v istem trenutku pa se je tudi Roberts znašel naproti dvanajstim ali petnajstim policijskim, ki so prihiteli na lice mesta. Čim jih je ugledal, je nameril nanje svojo pištolo, toda se predno je utegnil sprožiti, se je zgrudil na tla, začet od dveh krogel.

Kakorhitro so policisti videli, kaj se godi, je policist Parsons potegnil revolver ter ustrelil zamoreca v sree. Skoro istočasno je počil tudi revolver policista Quigley-a, ki mu je s svojim strelom prestrelil možgane. Quigley je nato ustrelil drugič ter zadel zamoreca pod sree, in ko je nato izprožil še policist Donnelly, je padel zamorec na tla, dokaj proč od svoje mrtve žene. Ko so ga prepeljali v Columbus bolnišnico, je bil še vedno pri življenju, toda je umrl dvajset minut za tem.

Ko so nato policisti vzpostavili v veži sodnega poslopja zopet mir in red, so se oni trije, ki so ustrelili zamoreca, takoj javili sodniku Simpsonu ter mu sporočili o stvari. Sodnik je dejal: — Edina stvar, ki jo morem narediti, je, da vas pohvalim in priporočim ter da čestitam newyorškemu mestu, ker ima take policiste. Niti malo ne dvomim, da je vaša prisotnost duha rešila življenje mnogih ljudi v veži sodnega poslopja. Dasi ste gledali smrti v oči, ste ravnali hitro, od-

VOJAŠTVO NESE KRSTO S POKOJNIM HARDINGOM IZ BELE HIŠE.

HARDING NA DOMU SVOJEGA OČETA

Truplo predsednika Warrena Hardinga so prepeljali v njegov rojstni kraj, v Marion, Ohio. — Meščani mu hočejo postaviti velik mavzolej. — Oče je odločno protestiral, da bi bila krsta razstavljena v okrajnem sodnijskem posloppju. — Nad osem tisoč ljudi v vrsti. Marion, Ohio, 9. avgusta. — Danes se je vrnil Warren G. Harding v svoje rojstno mesto, Marion, Ohio, da bo ostal zavečno med svojimi prijatelji in sosedi.

Jutri popoldne ga bodo po kratki cerimoniji pokopali na mestnem pokopališču.

Sprva je bilo določeno, da bo krsta s predsednikovim truplom razstavljena v okrajnem sodnijskem posloppju, toda njegov oče, dr. Harding je odločno protestiral.

„Jaz ga hočem imeti tukaj,“ je rekel. Isto je zahtevala brzojavnim potom tudi vdova, Mrs. Harding. Tako torej leži njegovo truplo v sobi, kjer je ležalo truplo njegove matere leta 1910 in truplo njegove ljubljene sestre leta 1913.

Skozi to sobo se je vila velikanska procesija ljudi. Bilo jih je od 20.000 do 30.000 tisoč. V pozni uri je še vedno stalo nad osem tisoč Hardingovih čestilcev v vrsti. Vsako uro je šlo mimo krste 2500 oseb.

Harding bo pa le začasno počival na mestnem pokopališču. Meščani so sklenili, da mu postavijo vrh prijaznega hribočka krasen mavzolej, kamor bodo spravili njegove zemljske ostanke.

VLAKI SE BODO USTAVILI ZA PET MINUT.

Chicago, Ill., 8. avgusta. — V petek ob dveh popoldne se bodo ustavili vsi ameriški vlaki za pet minut, da se tako izkaže spoštovanje pokojnemu predsedniku Hardingu. Razen najbolj potrebnih bodo zaprti vsi železniški uradi.

TOLSTOJ SLAVI POKOJNEGA PREDSEDNIKA.

V državni šoli v Madison, S. D. je govoril večeraj grof Ilija Tolstoj o pokojnem predsedniku Hardingu.

Rekel je, da je njegova smrt velika izguba za Rusijo kakor tudi za Ameriko.

— Pokojnik je pomagal Rusiji — je izvajal Tolstoj — v njenih najstrašnejših časih. On je tudi pokazal, da simpatizira z ruskim narodom, ker ni hotel priznati boljševiškega režima.

ločno in pametno. Vi ste tipični in vzorni primeri newyorških policistov. Zato se vam zahvaljujem, gospodje!

ITALIJANSKE ČETE SO STRELJALE NA DEMONSTRANTE.

Messina, Italija, 8. avgusta. — Tukajšnje prebivalstvo je odločno protestiralo proti novim davkom na vino. Proti demonstrantom je nastopilo vojaštvo ter začelo streljati. Usmrčena je bila ena oseba, osem nadaljnjih pa ranjenih.

AMERIŠKI POSLANIK PRI ŠVEDSKEM KRALJU.

Stockholm, Švedska, 8. avgusta. — Kralj Gustav je sprejel danes v avdienci Roberta Woods Bliasa, novega ameriškega poslanika. Pri tej priliki mu je izrekel sožalje povodom smrti predsednika Hardinga.

ANGLEŠKI PRINC BO OBISKAL KANADO.

London, Anglija, 9. avgusta. — Veleški princ bo meseca septembra obiskal Kanado ter bo preživel par tednov na svoji renči v Alberti.

OTVORITEV NEMŠKE DRŽAVNE ZBORNICE

Kancelar Cuno je otvoril v sredo nemški državni zbor. — Med njegovim govorom so komunisti divje kričali ter mu pretli s pestmi. — Tri glavne točke njegove politike.

Berlin, Nemčija, 9. avgusta. — Kancelar Cuno je otvoril večeraj popoldne zasedanje državnega zbora ter podal poslancem svoj ekspoze o novih finančnih reformah ter o smernicah zunanje politike.

Njegov navorzen, tih govor, je postal še tišji, ko so pričeli rjevati in tuliti komunisti ter besno pretiti s pestmi. Komunisti so ga pozdravili s klici: — Načelnik direktorjev Stinesove vlade! —

Konec govora je Cuno prosil zbornico, da mu izreče zaupnico. Pri tej priliki je paterično izjavil, da je splošno znano, da se ni on nikdar potegoval za ta urad ter da je vsak trenutek pripravljen podati svojo ostavko, kakorhitro bi večina to zahtevala.

Cunova politika temelji na treh glavnih točkah:

1. Neomejen zlati kredit, da se z njim odstrani depresijo marke;
2. posebna taksa v zletu, in
3. nadaljevanje pasivnega odpora ter vpeljava posebnega davka, s katerim bi se financiral ta odpor.

Industrijalci so se ponudili, da so pri volji podpisati petdeset milijonov zlatih mark posojila. S tem denarjem in še z drugimi dohodki, ki jih bodo proizvedli davki, vlada upa, da bo imela dovolj papirnatih bankovcev, da bo lahko za nekaj časa ustavila nadaljnje tiskanje istih.

Cuno je nadalje izrazil v svojem govoru zadovoljstvo nad angleško pomočjo, toda dodal je, da si mora Nemčija v prvi vrsti sama pomagati. Dejal je tudi, da je Francija edina, ki želi upropastiti Nemčijo, ker je prišla ob štiri petine premogovne dobave z okupacije Porurja.

Nato je kancelar prosil za mesec dni časa, da se bo izprevidelo, če se bo notranji položaj izboljšal in če bo prišlo med tem časom

GROBNICA POKOJNEGA PREDSEDNIKA HARDINGA

Hardingovi prijatelji nameravajo kupiti krasen griček, kjer bi bil grob in mavzolej predsednika. — Tudi na pokopališču je bil že pred letom dni kupljen aker najlepšega sveta.

Marion, Ohio, 9. avgusta. — Zadnje počivališče pokojnega predsednika Hardinga bo morda vrhu nekega indijanskega griča, vzhodno tega mesta, raz katerega je dobro videti Hardingov dom, kjer je prebival toliko let v sreči in zadovoljnosti in kjer je priredit svoj famozni „front porch“, od koder je vodil svojo kampanjo.

Hardingovi osebni prijatelji so pričeli z akcijo, da se zgradi vrhu tega griča primeren mavzolej, čegar gradnjo naj bi pokrili skladi prodaje zlatih dolarjev. Na isti način se je zbralo funde tudi za spomenik pokojnega predsednika William McKinley-ja iz Nilles, O. Kakorhitro mogoče bo ta načrt predložen Mrs. Harding v odobritev.

Indijanski grič leži vzhodno od pokopališča, kjer bo v petek položeno truplo pokojnega predsednika k večnemu počitku. Ta hriboček je lep travnat grič, obdan s senčnatim drevjem ter eden najlepših krajev v Marionu.

Občinske oblasti, v katerih oskrbo spada tudi pokopališče, so v četrtki javno izjavile, da je Mr. E. K. Uhler, velik prijatelj predsednika Hardinga, kupil že pred letom dni en aker najlepšega prostora na pokopališču v Marionu, kjer naj bi bilo zadnje počivališče predsednika Hardinga. Ko je kupil ta prostor, je dejal Mr. Uhler občinskim možem, „da bo prišel morda dan, ko bomo tukaj pokopali našega predsednika.“ Ta prostor se nahaja v bližini groba, kjer je pokopana Hardingova mati.

morda do konferenec glede reparacij.

S svojo finančno reformo upa doseči možnost nakupa živil v Ameriki in drugod, s čemer bi bilo mnoge pomagano prebivalstvu.

KONEC ŠTRAJKA.

Berlin, Nemčija, 6. avgusta. — Iz Budimpešte poročajo, da je končan tamošnji generalni štrajk železničarjev. Promet se sploh ni vršil, in posledica štrajka so bili veliki nemiri.

Konec štrajka je bil dosežen potom kompromisa med vlado in voditelji.

KONEC STAVKE BANČNIB USLUŽBENCEV V MADRIDU.

Madrid, Španija, 8. avgusta. — Bančni uslužbenci, ki so zastrajkali dne 16. julija, so se zopet vrnili na delo. Banke pa niso vse sprejele, ker so veliko praznih mest zasedle s skebi.

WILSON V COOLIDGEVEM GLAVNEM STANU.

Washington D. C., 7. avgusta. — Včeraj se je pripeljal bivši predsednik Wilson s svojo ženo pred hotel, v katerem ima predsednik Coolidge svoj glavni stan. Pri vratih je oddal koverta, na kateri je bilo zapisano: Za predsednika. Coolidge je obiskal tudi predsednik najvišjega sodišča Taft.

MEMEL POD KONTROLO LITVINSKE.

Pariz, Francija, 9. avgusta. — Svet poslanikov je po dolgotrajni konferenci odločil, naj ima Litvinska začasno kontrolo nad mestom Memelom.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:
Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje „Kr. poštni čekovni urad“ in „Jadranska banka“ v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.
1000 Din. .. \$11.70 .. K 4,000
2000 Din. .. \$23.20 .. K 8,000
5000 Din. .. \$57.50 .. K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedena ozemlja:
Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje „Jadranska banka“ v Trstu, Opattiji in Zadru.
200 lir \$ 9.80
300 lir \$14.40
500 lir \$23.50
1000 lir \$46.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Za pošiljatelj, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvanajstih lir dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dope poslani denar v roka.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je pošlati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Meropol Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President
LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issues Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$5.00
Advertisement on Agreement.

"GLAS NARODA"
10 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2973

TRADES UNION COLLECTING

ČUDEN NASVET.

Zvezna premogovna komisija priporoča majnarskim unijam, naj uberejo povsem novo pot.

V poročila te komisije je namreč rečeno: Organizacija premogarjev je dospela na stopnjo konstruktivne možnosti, in na tej stopnji lahko uveljavi svojo eksistenco potom novega načina javne službe.

Ta opravičba za obstoj organizacije je pa v gotovem nasprotju s trditvijo komisije, ki je pred kratkim izjavila, da ima premogarska organizacija dneve boja za eksistenco za seboj.

To je pa samo v omejenem zmislu resnično.

Premogarski baroni so morda izgubili upanje, da bi mogli kdaj uničiti premogarsko organizacijo. Niso pa opustili upanj in prizadevanj, da bi ne ovirali organizacije pri delovanju za prosep in dobrobit premogarjev. In dobri nauki premogovne komisije niso ničesar drugega kot poskus, kako bi se dalo enkrat zavselej odvzeti organiziranemu delu odločilno besedo.

Premogovna komisija se je precej odkrito izrazila proti "check-off" sistemu.

Res je, da ni današnji "check-off" sistem tak kot bi moral biti. To je izvanredno lepa vada za sklenitev zaroče med nepoštenimi unijskimi uradniki in gospodarji. Zarota je seveda naperjena proti delavcem.

Jako pomembna so tista poročila premogovne komisije, ki svetujejo, na kak način naj organizacija uredi svoje delovanje.

Organizacija naj ne sprejema samo pritožb in naj ne vodi samo štrajka, pač pa mora delavec tudi izobraziti v upravljanju industrije.

Manjka edinole še nasveta, naj se organizirani premogarji pripravijo na prevzete industrije.

Tak nasvet bi bila logična posledica priporočil komisarjev. Toda do takih posledic se ne bo premogovna komisija nikdar povzpela. Saj vendar noče, da bi organizirano delo upravljalo industriji.

Kar je treba smatrati kot namigavanje, so le zvito fabricirane fraze, kojih namen je prikriti splošen smoter besedila.

Pravzaprav priporoča komisija premogarski organizaciji, naj se ne briga več za interese svojih članov.

Kajti, če se organizacija ne briga več za dobrobit svojih članov, če ne smatra več za svojo važno nalogo organiziranja štrajkov, v namenu, da zlomi odpor delodajalcev, je organizacija zgrešila svoj življenjski cilj ter ne more več zadostiti svojim zahtevam.

Če delavec nima organizacije in če nima pravice do štrajka, je izgubil na gospodarskem polju vsako uspešno orožje.

Kljub temu naj pa premogarji dobro premislijo nasvet premogovne komisije ter naj ga po svojem lastnem zmislu tolmačijo in izvajajo.

Dopis.

Farrell, Pa.

Nobeden se ne more pritožiti, da tukaj dela ne more dobiti, seve kakoršno že. No, pa mislim, da dela smo kmalu siti. Jaz bi ga takoj odstavil, posebno sedaj, ko imamo tako pasje dneve, zraven pa da bi imel zadosti tistega hudnika, ki se tako rad izpod palca zmika, kajti to zadnje povsod prav pride. Čim večjo množico ima človek, tem rajši ga ljudje imajo.

Dne 25. avgusta bo v tukajšnjem Domu igra "Mati" s plešom. Pričakovati je obilo udeležbo. Igro bodo priredili girardski Slovenci v korist tukajšnjega Doma. Kakor se čuje, bo izvrstna in zanimiva. Odbor se že sedaj pripravlja, da bo preskrbel vse najboljše. Pridite vsi, veliki in mali, stari in mladi, za vse bo dovolj prostora.

Dne 19. avgusta bo pa izvanredna seja delničarjev. Ker je več koristnega na dnevnem redu, je najboljše, da se vsi seje udeležijo.

Skrbi me, ali bo letos dosti grozdja ali ne. Sempatan že vidim nekatere, ki sodičke pripravljajo, da ga bodo stiskali. Lansko

leto je bilo grozdje pocieni in dalo je iz sebe dobro kapljico, tako da je marsikomu že stekla po grlu. Tudi jaz sem ga bil malo natlačil, pa sem imel smolo. Ker sem ga počasi pil, sem ga moral sedaj še v solato prilivati, da sem ga še jedel in tako sem ga srečno spravil iz borigelce. Letos bom pa bolj previdno z njim postopal in napravil ga bom še enkrat toliko, samo da bom mogel dobiti zadosti grozdja.

John Novak že precej časa boleha na revmatizmu in zadnje čase se je moral podvreči še operaciji. Zdravje se mu sedaj bolj hitro vrača. Želimo mu zdravje.

John Šuštaršič (sin) se je moral tudi podvreči operaciji na slepiču. Operacijo je srečno prestal in sedaj se že nahaja doma pri starših. On je član tukajšnje godbe in ga prav logrešajo godbeniki. Želimo mu hitrega zdravlja, da prvine zopet za instrument.

John Kovačič se nahaja v County Home. On boleha na ušci.

Končno pa vse lepo pozdrav-

Iz Jugoslavije.

Oskrba vojaških grobov.

Ministrstvo vojne in mornarice je dovolilo Narodnemu ženskemu savezu, da skrbi za vse vojaške grobove v Jugoslaviji in izven nje. Ženski savez bo organiziral v vseh večjih mestih svoje odbore, ki bodo vršili nadzorstvo in skrb nad vojaškimi grobovi.

Izgledi na izvoz sena.

Po podatkih poljedelškega ministrstva znaša letošnji pridelek sena v Jugoslaviji 25 milijonov q (kvintalov). Od te množice se bo moglo izvoziti 10 milijonov q.

Nov premogovnik.

V okolici Bijele Palanke se je otvoril nov premogovnik.

Sanatorij na Lovčenu.

Na Cetinju se je ustanovilo delniško društvo, ki si je stavilo nalogo, da zgradi sanatorij v gostih in hladnih gozdih Lovčena, na Cetinju pa modern hotel. Sanatorij se zgradi pod vrhom Lovčena v višini 1200 m nad morsko gladino, blizu razvalin samostana iz dobe Ivana Crnojevića, vladarja Zete koncem 15. stoletja.

Samomor glumca Vučkovića.

Na savski obali pri Zagrebu so našli truplo mladega moža. Dogajalo se je, da je to 22letni učenec "Glumaške škole" Luka Vučković. Ker ni mogel dobiti angažmana in se je nahajal v težkih gnotnih razmerah, je šel prostovoljno v smrt. Šel se je kopat v Savo ter je z višine več metrov namenoma skočil v vodo tako, da si je na skali razbil lobanjo.

Sokolski zlet v Dalmaciji.

V Splitu se je vršil sokolski zlet, ki je sijajno uspel. Javnim večerom na nedeljo 22. julija je prisostvovalo nad 10.000 Sokolov in gostov iz vseh krajev našega Primorja. V dopoldanski sokolski povorki je sodelovalo 10 goib. Tisočglave množice so sokolstvo ter vojsko frenetično pozdravljale. S tribune so goverili župan dr. Tartaglia, starosti splitske župe dr. Lavč ter zastopnik Jugoslov. Sokolskega Saveza Bajželj. Popoldanski javni večeri je prisostvoval českoslovaški minister prosvete Haberman, ki se te dni mudi v Splitu. Bil je simpatično aklamiran. Po krasno uspehih večerih se je vršila velikanska ljudska slavnost na obali. Dne 23. julija so gosti zapustili Split med ponovnimi ovacijami prebivalstva.

Karadjordjevićev dom v Rači.

V Rači pri Kragujevcu se je ustanovil poseben odbor, ki ima nalogo, da zgradi v Rači kulturni dom, ki dobi ime Karadjordjevićev dom. Protektorat cele akcije je prevzel kralj Aleksander, ki je v plemenito svrhu daroval 100 tisoč dinarjev. Za častne predsednike odbora so bili izvoljeni ministri predsednik Pašić, dr. Ivan Ribar in Ljuba Davidović.

Iskapan srebrni denar.

Pri kopanju temelja neke nove zgradbe v Vakufu so delavci našli na velik lonce, polni starega srebrnega denarja, ki je bil v obtoku v Dubrovniku in v Turčiji. Ker so bili kraji okolo Visokega središča dubrovaške trgovine, je verjetno, da bi se v onih krajih našlo še mnogo drugih arheološko-zgodovinskih predmetov.

Obsodba kapetana Štefanovića.

Pred beograjskim vojnim sodiščem se je vršila te dni obravnava proti pešadijskemu kapetanu Aleksandru Štefanoviću, ki je lansko leto v Pirotu ustrelil komandanta 3. vojnega okrožja podpolkovnika Nikolo Nikolića. Obtoženec je imel s podpolkovnikom Nikolićem razne konflikte, vsled česar je prošil za premeščanje iz komande. Nikolić je vsled tega do prepira, pri katerem je Štefanović ustrelil svojega predpostavljeneja. Sodišče je kapetana Štefanovića obsodilo na dvajset let ječe.

Tragedija siromašnega dijaka.

Kakor poroča sarajevska "Večernja pošta", se je veterinarski akademik Jovo Ereeg nedavno vrnil iz Brna na českoslovaškem ljam in na svidenje 25. avgusta na predstavi in veselje!

A. Valentinšič.

v svoj rojstni kraj Krupice v Bosni. Doma je našel svojo dvajsetletno sestro težko bolno: odrezali so ji obe nogi. Staršev nima; sestro so vzdrževali daljnji sorodniki. Videč, da za sestro ni rešitve, jo je mladi akademik zastrupil s kloroformom, sam pa se je skušal obesiti. Ker se mu je utrgala vrv, je skočil v reko Uno in utonil. Ta tragičen dogodek je vzbudil živo sožalje pri vseh, ki so poznali pokojnega akademika Ereega in njegovo sestro.

Tragična smrt istrskega begunca.

Pri kopanju v Donavi je pri Batini utonil Janko Kleva, carinik bezdanske carinarnice, begunec iz Istre. Na pomoč mu je prihitel tovariš Gjekić, ki pa je po težki borbi komaj rešil lastno življenje.

Dva parnika trčila.

Iz Beograda poročajo: V soboto 21. julija zjutraj je vozil potniški parnik "Petar Zrinjski" iz Kotorina v Beograd. Istočasno je plul parnik "Vojvoda Putnik", ki je vlek s seboj s kamni obložena vlačica proti Zemunu. Ko sta se oba parnika približala izlivu Save, se je vlačica odtrgala in plul z veliko naglico proti potniškemu parniku, v katerega je zadel in ga lahko poškodoval. Vlačica je nato zadel ob obrežje, se razbil in se potopil. Posadka se je pravčasno rešila. Na vlačici je bilo trideset vagonov kameña. Škoda znaša 150.000 dinarjev.

O katastrofi v Kragujevcu.

Na interpelacijo radikalnih in demokratskih poslancev dr. Peleša, Kujundžića, Agatanovića in Nikolića je na seji narodne skupščine pred pričetkom specialne debate o vojaškem zakonu kratko pojasnil eksplozijsko katastrofo v Kragujevcu minister vojne in mornarice general Pešić. Med drugim je minister izjavil, da je slika eksplozije grozovitejša in hujska, kakor ona v Bitolju. Predčital je nato uradno brzojavko, ki jo je bil prejel včeraj ob 2. ponoči iz Kragujevca. Ta uradna brzojavka ugotavlja, da je eksplozirala municija za pehoto, ki je bila shranjena zunaj skladišča v raznih zabojih. Eksplozija se je razširila tudi na bombe, ki so eksplodirale ter so drobci prileteli v mesto. V municijskih zabojih se je nahajalo 2.800.000 nabojev s črnim smodnikom, 1.800.000 nabojev razne italijanske in nemške, 250.000 nabojev turške municije, dalje 800 francoskih in 2000 nemških bomb.

Minister vojne in mornarice je dalje izjavil da sedaj še ni ugotovljeno, koliko municije je bilo uničene. V pirotehničnem skladišču se je vžgala streha, a ogenj je bil pravčasno lokaliziran in udušen. Eksplozija je povzročila na nekaterih objektih in predmetih škodo. Človeških žrtev ni bilo, ranjena je bila le ena oseba. Bilo je eksplozija nastala še ni komisijelno ugotovljeno. Nastala je najbrže vsled kemičnega razkrojvalnega procesa in se je najbrže vnela najpreje nestabilna italijanska municija. Razkrojvalni kemični proces je tudi mogoče po spešila vladajoča silna vročina. Vsa ta municija je bila preje potrokovnjakih pregledana in so jo raditega spravili izven skladišč v posebne lope. Eksplozija ni povzročila nobene škode na strojih v delavnicah. Po dosedanjih poročilih so vesti o veliki škodi precej pretirane. Na lice mesta je vojni minister odposlal posebno komisijo, da preišče vzroke eksplozije in da odredi najstrožje korake, ako se izkaže da ne gre samo za nesrečni slučaj, marveč za zločin ali malomarnost.

Ni dobro, če je človek sam. Toda boljše je vsekakor.

Pred sodišče so pripeljali zastran težkega zločina starega lopova.

Sodnik ga je vprašal: — Ali ste bili že kdaj zaprti? — Da, bil sem. Naprej zato, ker sem v nekem kopalnišči pri kopanju izmaknil lepi dami krasno zaplestino.

— Dobro, — je rekel sodnik. — In pozneje?

— No, pozneje se nisem nikdar več kopal.

Italijanski ministrski predsednik zahteva, naj bi se poročeni možje izselili za nekaj časa v Ameriko, tam zaslužili nekaj denarja ter se vrnili zatem domov. Žene naj bi pa ostajale doma.

Najbrže ni še nikdar prišel tako na izpregled kot ob tej priliki tako silno opevani "sacro egoismo".

Kitajski vojniki so pomorili te dni 750 banditov.

Kitajski vojak je vzoren vojak. On ne trpi in ne trpi nobene konkurence.

Vsak mir ima svoje zmage za seboj.

Toda spomni na te zmage so grenki.

Človek ne potrebuje nobene jamščine, če si hoče izposoditi kako nerodnost.

Svet je prišel tako daleč, da se ženska veliko bolj zanima za onega moškega, ki ima zlato denarnico, kot pa za onega, ki ima zlato sree.

Marsikateri delavec šele tedaj pokaže svojo naglo hitrost, ko dobi tedenski ček v roke.

Socijalistijski predlog angleške delavske stranke.

V nižji zbornici je "Labour Party" predlagala, da se v vsa industrijska podjetja uvede socijalni režim pod kontrolo vlade.

Predlog je bil odbit s 368 glasovi proti 121.

Peter Zgaga

Danes pokopujejo predsednika Hardinga.

Kapitalistično časopisje zatrjuje, da je umrl vsled prevelikih naporov v službi.

Zdravniki pravijo, da je povzročila njegovo smrt kap na možganih, pljučnica in okorelost žil. Jaz bi skoraj rekel, da zdravniki vedo več kot pa kapitalistično časopisje.

Katoliška Jednota bo imela svojo konvencijo v Clevelandu. Delegatov bo skoraj par sto.

Plačani bodo tudi za čas, ko bodo razpravljali, kakšna naj bo spoved, kolikokrat naj se vrši in kakšne barve naj bodo spovedni listki.

Sedaj lahko približno preračunamo, koliko bo stala konvencija.

Neki odlični slovenski zdravnik je bil odklikovan z redom svetega Save II. razreda.

Neka ljubljanska firma, ki je napravila tepihe s sliko kralja in kraljice je bilo odklikovana z redom svetega Save II. razreda.

Kot je iz tega razvidno, vlada v Jugoslaviji precejšnja enakost.

Iz Gorice so bili te dni pregnani slovenski kapucini.

Slovenski klerikalno časopisje tarna, da je groza. Znaša se na Mussolinijem in nad sedanjo laško vlado, da je kaj takega dopustila.

Papež in Vatikan, ki ima menda edino besedo pri nastavljanju in odstavljanju božjih služabnikov, niti z besedo ne omenja.

Drugega ne more biti kot dvojje: ali nima papež popolnoma nobene besede več, ali je pa zapisal sree in dušo hudiču-fašizmu.

Neka Slovenka v Downtownu je prišla vsa zasopla domov ter hitela pripovedovati svojemu možu: — Tako lepo, sem se pogovarjala vse popoldne.

— Lepo je, da je pogovarjala. — Že verjamem, da si se pogovarjala. Rad bi pa vedel, kdo te je poslušal.

Ni dobro, če je človek sam. Toda boljše je vsekakor.

Pred sodišče so pripeljali zastran težkega zločina starega lopova.

Sodnik ga je vprašal: — Ali ste bili že kdaj zaprti? — Da, bil sem. Naprej zato, ker sem v nekem kopalnišči pri kopanju izmaknil lepi dami krasno zaplestino.

— Dobro, — je rekel sodnik. — In pozneje?

— No, pozneje se nisem nikdar več kopal.

Italijanski ministrski predsednik zahteva, naj bi se poročeni možje izselili za nekaj časa v Ameriko, tam zaslužili nekaj denarja ter se vrnili zatem domov. Žene naj bi pa ostajale doma.

Najbrže ni še nikdar prišel tako na izpregled kot ob tej priliki tako silno opevani "sacro egoismo".

Kitajski vojniki so pomorili te dni 750 banditov.

Kitajski vojak je vzoren vojak. On ne trpi in ne trpi nobene konkurence.

Vsak mir ima svoje zmage za seboj.

Toda spomni na te zmage so grenki.

Človek ne potrebuje nobene jamščine, če si hoče izposoditi kako nerodnost.

Svet je prišel tako daleč, da se ženska veliko bolj zanima za onega moškega, ki ima zlato denarnico, kot pa za onega, ki ima zlato sree.

Marsikateri delavec šele tedaj pokaže svojo naglo hitrost, ko dobi tedenski ček v roke.

Jugoslovanska Katoli. Jednota

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Začasni blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 861, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVEKN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1234 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4322 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 535 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniška sprotiča naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilni pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasitajnik bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.

Instalacija mariborskega škofa.

V nedeljo 29. julija dopoldne je bila v mariborski stolni cerkvi slovesna instalacija novega lavantinskega škofa dr. Karlina. V soboto zvečer mu je "Glasbena Matica" zapela pred škofijo podoknico.

Umrl je

v Ptuj dne 12. julija umirovljeni kapetan Jožef Urbanja, ki se je rodil 1838. leta v Moravah. Zadnja leta je preživel v ptujski hišalnici, kjer so slabotnega starejša dobro preskrbeli. Služboval je še na Italijanskem v Lombardiji ter se je udeležil avstrijsko-italijanskih vojsk. Pogreb se je vršil dne 14. julija na mestno pokopališče v Ptuj. Na zadnji poti ga je spremljal častniški zbor ptujске garnizije in četa vojaštva, ki je oddala na pokopališču častno salvo. Lepo je, da je jugoslovanska vojska spremlja take stare vojaške, ki so sicer službovali v Avstriji, a kot oficirji gotovo tudi storili svojo dolžnost, na zadnji poti.

Ogenj pri Ptuj.

V noči 16. julija je ob četrh na dve začelo goret v Rogoznici na prostoru, kjer ima lesni industrijskelec Writzl svojo parno žago. Najprej je bil konjski hlev v plamenu. Ker so posledja lesena, se je ogenj hitro razširil ter upepelil blizu stoječe lesene stavbe. Ker ni bilo vetra, so ogenj hitro omejili, tako da so ostala parna žaga in druga poslopja nepoškodovana. Predno je došlo iz Ptujja vojaštvo in požarna bramba, je okrajni komisar Kartin skušal organizirati rešilno delo. Vojaštvo in požarna bramba sta ogenj hitro udušila. Če bi se bil požar razširil, bi bila nastala velikanska škoda, ker je

na prostoru naloženega v skladih veliko raznovrstnega lesa in drv. Tako pa je ostal glavni del zgradb nepoškodovan.

Velik vihar v Mariboru.

Dne 19. julija popoldne je nastal v Mariboru in okolici velik vihar, ki je v gletici raval drevesa. Obenem se je vtila strašna ploha, ki je poplavela vse ceste in ulice. Voda je tekla po ulicah kakor v potokih in nosila polena itd. Z oken so padale po tleh svetlice, raz trgovin pa napisne deske. Na trgu je vihar branjevkaam polomil vse strehe in dežnike. Vse trg je izgledal kakor-malo jezero. Med nalivom je padala tudi precej debela toča. Škoda je velika.

Nezadovoljen berač.

Iz Litije je prišel v Ljubljano beračič berač Janez Okoren. Mož je napravil sicer dobro kupčijo, tola zadovoljen ni bil in je naslednji dan ukradel v nekem paviljonu 11 metrov batista, vrednega 1200 kron. Policija je nepoštene berača prišla, mu odzela plen in ga zaprla.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

Točna in hitra postrežba, zmerne cene,

to je geslo poslovanja, radi katerega je naš zavod vsestransko poznan in pripoznan med Slovenci v Ameriki.

Naša direktna zveza z JADRANSKO BANKO in vsemi njenimi podružnicami, kot tudi mnogoletna skušnjava omogočuje nam izvršitev vseh poslov v popolno zadovoljstvo naših rojakov.

Razun rednih pošiljatev izvršujemo tudi izplačila potom "brzojavnega pisma" in sicer v teku enega tedna, za kar računamo samo \$100.

VLOGE OBREŠTUJEMO PO 4% na leto.

Preskrbimo potne listke za v Evropo ali iz Evrope v Ameriko.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

Zagonetno, toda resnično.

Pogon za roparji.

V New Yorku se je izvršila v zadnjem času cela vrsta drznih napadov na tobakarne, ki so lastnina United Cigars Stores Company. Te napade so izvrševali trije banditje katerim dolgo časa niso mogli do živega. Dejstvo, da so bili v vseh slučajih uslužbenci tobakarn povezani z žico, kakršno se rabi za obešanje slika, pa je pripeljalo končno policijo na pravi sled. Dva bandita, eden "West Philadelphia Johnny" in John Truax, sta bila zasledovana od detektivov Moore in Fitzgeralda, ko sta v neki prodajalni na 7. cesti kupila precejšnjo zalogo žice za obešanje podob. Njihov sled je peljal v stanovanje neke apartment hiše na zapadni 45. cesti. — Ko je inspektor Tunney, kateremu je bila poverjena preiskava teh napadov, vdrl s svojimi močmi v stanovanje, jim je odprl vrata tretji član te roparske trojice, Fred Clarke. Policisti so ga takoj zgrabili in razorožili. Nato so policisti preiskovali stanovanje, toda od ostalih dveh ni bilo ne duha ne sluha.

Clarke je zatrjeval, da je hotel oha tam stanujoča mlada moža obiskati, da je pa našel stanovanje prazno. Odprto okno v stanovanju pa je takoj pojasnilo izginutje obeh ostalih. Možje, katere je postavil inspektor na zadnjo stran hiše, so prišli nekoliko trenutkov prepozno.

Tunney je ukazal takoj zasledovanje obeh pobjeglih toda beguna sta bila že daleč naprej. — Preplezala sta neki plot, takoj nato pa se pojavila pri zadnjih vratih nekega pritličnega stanovanja, v katerem je spal neki mlad umetnik. S trkanjem sta ga zbudila ter mu povedala, da sta zasledovana od nekega moža, ki je hipno zblaznel, vsled prevlekega uživanja žganja, a človek da jih zasleduje ter hoče ustreliti. Mladi umetnik jima je takoj odprl vrata nato pa poklical taxi ter jima tako nehoti pomagal k begu pred "ponorelim človekom", ki ju hoče ubiti. Tople besede zahvale, s katerimi lopova ništa varčevala, so mu donele še po ušesih, ko potrkajo na njegova vrata policisti in detektivji, kateri mu povedo, da je pripomogel k begu dvema nevarnima roparjema.

Detektivji so kmalu izsledili avto, s katerim sta se odpeljala lopova, toda ta sfa taxi že davno zapustila ter izginila v vrvenju velemesta.

Tedaj pa se je odločil inspektor Tunney, da se posluži druge teorije. Ostal je v stanovanju z detektivoma Moore in Fitzgeraldom, in svedela tudi z banditom Clarke ali Tremblayjem, kakor se je zadnji tudi že imenoval. Že po dvasetih minutah je kakor je pričakoval, zazvonil telefonski zvonec v stanovanju. Clarke je odgovoril po telefonu, dočim je čutil pod rebri smrtonosni cev revolverjev obeh detektivov.

— Če ti je življenje drago, — mu je dejal detektiv Moore, tedaj stori, kar ti bom ukazal. Reci jima, da je tukaj vse v redu, da pa ne bi rad sam ostal, ker te je strah. Vprašaj ju, kje ju lahko sestaneš, ali če bosta prišla morda domov.

Nato se je razvil sledeč telefonski pogovor:

— Vse v redu?

— Vse.

— Tvoj glas se zdi nekako tresoč.

— Ne počutim se prav dobro.

— Ali so detektivji prišli?

(Tedaj je začutil Clarke na senih mrzlo cev revolverja.)

— Ne.

— Gotovo ne?

(Detektiv Fitzgerald je pomolel roparju svojo silno pest pod nos.)

— Saj ti pravim, da ne. Toda ne počutim se dobro. Pridita vendar nazaj, ali povejta, kje vaju lahko dobim.

— V eni uri pri Gallagherju.

"Bike" sv. v vodila dozljaj za nos. Ako vidiš pri Gallagherju Dolly, ji reci, naj naju počaka. Zdrav!

Gallagher je neki nočni lokal

in Truax, nihče pa ni mogel identificirati "Philadelphia Johnnyja", dasi sta potem oba ostala jetnika izjavila, da je bil upravn tisti, ki je zasnovl napade ter vpeljal uporabo žice za obešanje podob.

Ko je stal Johnny v vrsti, so opazili da govori z nekim človekom, ki je bil tudi ropar in ki se mu je bližal. Johnny je bil lepo obrbit in čedno napravljen, in pozneje so oropani gospodari izjavili, da so ga smatrali za detektiva, ki ima že poseben vzrok, da stoji v vrsti med zločinci.

Policija ni mogla nikakor dognati identitete Johnnyja, toda Truaxova žena je pod prisego izjavila, da je bil upravn tisti, ki ji je dal spraviti revolver in steklenico nitroglicerina. Nato pa je Johnny izjavil, da je pripravljn nastopiti kot državna prič, če mu zagotovijo osebno preost. Državno pravdnstvo je, ko je videlo, da itak ne more doknati njegove identitete, pristalo na ta predlog.

Tedaj pa sta pričela ostala dva bandita besneti, ter sta povedala o vdomih, ki jih je Johnny izvršil v Connecticutu. Newyorška policija je ga takoj izročila tamošnjim oblastim, toda tudi tam je imel srečo, kajti dočim sta bila njegova tovariša v New Yorku obsojena vsak na dvanajsetletno ječo, so rrisodili Johnnyju v državni Connecticut samo poldrugo leto. — Pa še te kazni ni odsedel, ker je bil že po šestih tednih pomiloščen.

"West Philadelphia Johnny" je imel namreč vplivne prijatelje v visokih krogih. Izdal je celo vrsto poštnih in bančnih roparjev in v zahvalo je vedno prišel skoz z nizkimi kaznimi, tudi če so ga zalotili pri nepoštenem poslu. Toda dolgo časa se ne bo veselil svoje svobode, kajti neštivilno izdanih prijateljev mu je priseglo maščevanje, in Johnny dobro ve, da bo prejalislej padel padel zadet od revolverske krogle ali pa zaboden z ostrim bodalom.

32 letni mož z 12 ženami.

32letni Grk Konstantin Vosis je gotovo odnesel rekord v ženitni praksi. V razmeroma kratkem času se mu je posrečilo poročiti 12 deklet, od katerih je prebivalo 6 v Atenah, 6 pa v ostalih grških pokrajinskih mestih Larisa, Volo, Trikala, Malcis in Patras.

Vse Vosisove poroke so se izvršile točno, kakor predpisujejo cerkveni obredi. Mož z izredno srečo je živel z vsemi 12 svojimi ženami v dobrem razmerju. Čas se je mudil pri tej, čas zopet pri oni. Ko se je oddaljil od ene, se je zatekel k drugi. Za časa svoje odsotnosti si je z vsemi dopisoval. Reve žene so mu pošiljale zaljubljena pisma, na katera je sšepar nežno odgovarjal ter na ta način prikriival resnično stanje svojega zakonstva.

Kajpada so Vosisa odklovale vse lastnosti prebrisanca in goljufa z usodo mladih žen in deklet. Nosik se je elegantno, umel je sladko besedčiti in je hodil okrog v uniformi grškega oficirja, dasi ni nikoli služil pri vojaki.

Usoda pa je Vosisa zatekla pri trinajsti žrtvi.

Sšepar se je seznanil z dekletom iz ugledne in bogate rodbine. Mladenka mu je imela prineseti v zakonski jarem pol milijona grških drahem. A se je zgodilo nekaj neprčakovanega. Pustolovčev sofer je gospodarja ovalil policiji, ker ni prejel od njega neke dogovorjene nagrade.

Oblasti so Vosisa aretirale in ga obtožile radi množičenstva, uhanjanja in ponarejanja dokumentov. Ko se je razvedelo za šeparne lumparije, se je dvignil silen ženski svet in jel obiskovati pustolovec v zaporih. Vse bi rado videlo, kako izgleda aretiran goljuf in vedelo, kako se dá živeti z 12 zakonskimi ženami v dobrem razmerju.

Ko pride Vosis iz zapora, bo lahko štirinajstje poskušal svojo srečo in — kakor se vidi iz zanimanja, ki vlada okoli njega in zanj — najbrže ne brez uspeha.

Kdo je kriv sedanjih razmer?

"Slovenec" piše:

Ljudje v Sloveniji so nezadovoljni. Eni zato, drugi zato. Ampak nezadovoljni so vsi, in to je glavno.

Prvo vprašanje: Zakaj so ljudje nezadovoljni?

Eni pravijo zato, drugi zato. Vzrokov je mnogo. Ampak ljudje so nezadovoljni.

Drugo vprašanje: Kdo je kriv splošnega nezadovoljstva?

Splošen odgovor: Klerikalci! Kriva je SLS!

Tak "splošen" odgovor nam doni nasproti dan za dnem in staro-liberalnih in mlado-liberalnih vrst.

Na eni strani pravi neuradno, v resnici pa glavno trbilo vladajoče radikalne stranke v Sloveniji "Slovenski Narod": — Klerikalci so krivi! —

Z druge strani bobnajo mlado-liberalci ali demokratje — lucus a non lucendo — Klerikalci so krivi!

Zakaj? Oni, namreč staro in mlado-liberalci pravijo: Če bi vi, klerikalci, ne bili podpisali zagrebškega sporazuma, bi ne imeli danes v Jugoslaviji samoradikalne vlade! To vladost' omogočili vi, klerikalci, zato pa je tako, kakor je.

Mi pa pravimo: In če bi ne bilo samoradikalne vlade? Kaj bi bilo potem? Imeli bi demokrasko radikalno vlado, imeli bi koalicio.

Ta koalicio bi bila še stokrat hušja kot samoradikalna vlada! Namesto enega, bi nas drla dva! Takšen je položaj.

Pa pustimo to stvar v miru in pogledimo zadevo od druge strani. Volitve so pokazale, da imajo večino v Srbiji radikali, na Hrvaškem Radić in v Sloveniji SLS. To so bila in so dejstva.

Kaj govore ta dejstva?

Nič drugega kakor to: Da se Hrvatje in Slovenci ne dajo več terorizirati od "zastopnikov srbskega plemena", kakor se radikali radi nazivajo, kar pa v resnici niso, ker so le zastopniki ene srbske kaste, ne pa zastopniki srbskega naroda! Kder pozna način volilnega boja v Srbiji, nam bo v tem pritrldil.

In kaj je logična posledica tega stanja?

Posledica je, da se je treba sporazumeti o tem, kako naj bo država urejena, da bo vsak državljan vedel, da je državljan, in ne "sujet", da je državljan in ne "podložnik". Ne podložnik cesarjev in ne podložnik vladajoče kaste, kar je končno vsaeno.

Namen in pomen zagrebške konferenec pred toliko in toliko meseci je bil, da se to vprašanje uredi. Dokler namreč ni to vprašanje urejeno, ne moremo trditi, da imamo svojo državo, ampak samo samo konglomerat raznih ljudskih skupin, ki jih drži skupaj bajonet! Stara Avstrija!

Namen zagrebške konferenec je bil napraviti tekem časa iz konglomerata državo, homogeno državo, kakršno so zapadno-evropske demokracije.

Ta namen pa se ni posrečil, in sicer vsled verolomnosti radikalov. Svojo verolomnost pa so opirali radikali pred vsem na demokrate, ker so bili sigurni, da jim bo takoj priskočil na pomoč uskok Pribičević, kakorhitro bi jim delal federalistični blok kakšne zadrege.

Kaj so torej krivi klerikalci? Hrvatska republikanska stranka in ž njo združene stranke SLS in JMO so šle v boj po evropsko, z odkritim vizirjem, brez zahrbtnosti. Oni so rekli: Tu smo. Toliko nas je. Zahtevamo to in to.

Veselsrbski radikali pa so rekli: Tu smo, toliko in toliko nas je. Pomagajte nam do zmage, in mi bomo besedo držali, če pridemo do moči. Niso pa javno povedali, da imajo skrito za hrbtom še celo demokrasko rezervo, ki je bila vedno pripravljena skočiti opoziciji za vrat, da ji zada smrtni udarec v odločilnem trenutku.

Če bi ne bilo demokrasko tihe rezerve, bi se bili radikali sporazuma držali.

Ker so pa vedeli, da imajo pripravljenih za hrbtom še cele polke demokraskih zavratinh

Državni jezik na Slovaškem

Z uvajanjem slovaškega jezika na slovaških državnih in javnih uradih gre le polagoma naprej, ker ni kvalificiranih slovaških uradnikov, in za zaradi opozicije madžarsko-nemških zastopnikov v javnih in občinskih upravarah. Bratislavska občina se je po velikem samozatajevanju odločila, da bo odslovila iz svojih služb 68 mestnih uradnikov, kateri se v petih letih niso naučili slovaškega jezika ter kratko in malo izjavili, da se ga tudi učiti ne bodo. Zaradi odslovitve se je razvnel v občinskem svetu hud boj, ker so se postavili na stran odslovljenih uradnikov Madžari, Nemci, komunisti in nemški socialni demokratje. Še vse bolj predrzni so Madžari v Podkarpatski Rusiji posebno v obnemju pokrajini.

V Beregsazu na pr. je nemogoče dogovoriti se v uradih v slovaškem jeziku zakaj uradništvo, tudi strokovno, ki ga je jako malo in dvomljive kvalitete, vobče ne obvlada državnega jezika. Slovaki in Čehi delujejo složno in vztrajno, da bi premagali te ovire, ali njihov trud se razbije ob premišljeni malomarnosti madžarskega uradništva.

Kje se nahaja moj oče ROK LESAR in moja sestra FRANCESKA LESAR? Pred 17. leti sta se nahajala v Bingham Canyon, Utah. Za njun naslov bi rada zvedela hči oziroma sestra Mary Lesar omožena Javornik. Ako kateri rojakov ve, kje se nahajata, naj mi blagovoli naznaniti, ali pa ako oče in sestra čitata te vrstice, naj pišeta na: Mrs. Mary Javornik, 4650 Delgany St., Denver, Colo. (10-13-8)

† NAZANILLO IN ZAHVALA.

Tužnim srecam naznanjam, da mi je dne 28. julija tega leta moj nepozabni soprog

ANTON MENCIN

iz Sloke gore pri Turjaku po kratki in mučni bolezni, katero je dobil od strupenih plinov v tukajšnji rudotopilnici dne 18. julija, v dobi 33 let preminul. Drugaega pokojnika smo položili k večnemu počitku na Mount Olivet katoliško pokopališče v Golden; pokopani je bil dne 1. avgusta ob 9. uri s sv. mašo zadušnico. Pokojnik je spadal k društvu sv. Alojzija št. 19 SZS; zavarovan je bil tudi pri Prudential Insurance Co.

Tem potom se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem za tolažilne besede za časa njegove bolezni in v težkih urah, katere sem morala jaz prestopiti ob času njegove smrti. Srčna hvala vsem tistim, kateri ste darovali krasne vence in v mnogobrojnem številu sprenili pokojnika na zadnjem potu na pokopališče, posebno pa društvu sv. Alojzija, katero ga je sprenilo iz hiše žalosti pa do mulezlega groba.

Pokojnik zapuša tukaj žalujočo soprogo s tremi nedoraslimi otročički v starosti od 4 mesecev do 19 mesecev ter enega brata, kateri se je tudi udeležil pogreba, v stari domovini pa enega brata in dve sestri.

Dragi, nepozabni soprog, bodi ti lahka ameriška zemljica, počivaj v miru!

Zalujoči ostali:

Johana Mencin, soproga.
Anton, Johnnie in Frank, sinovi.
John Tanko in Frank Tanko, svaka.
Neža Arko in Frances Kueler, svakinji.
Denver, Colo., 3. avg. 1923.

Mlad tat v mariborski cerkvi.

POTREBUJE SE 200 MOŽ za delati drva. Dober gozd v ravlini. Plača \$2.75 od klatre; dva lahko zaslužita od \$8.00 do \$10.00. Stalno delo in dobre kampe. — Karl Rot, Box 37, Arroyo Pa.

Fli-Gass

ZABAVNO ZA MLADE IN STARE IN JAKOKORISTNO!

Muhe in moskiti so nevarni zdravju in radovoljnosti. Izbrlo važno ulogo pri širjenju POLETNE KOLERE, JETIKE, VEDČINSKE MRZLICE I.T.D. Vseledtega

UBIJAJTE MUHE S TRINERJEVIM FLI-GASS-OM!

Nova iznajdba, neškodljiva ljudem in domačim živalim (psom, mačkam, pičcem I.T.D.) ne dela madežev, je skoraj brez dusa, prah se ne vname in ni strupen.

Vsak dom, trgovina, pisarna ali tovarna naj bi raz. Širjala Trinerjev Fli-Gass. SEDAJ ubita muha značilno uničenje tisočih muh prihodnji mesec, kajti samica lahko povzroči v petih mesecih nastanek 25.000.000 muh.

Ena pintna kanta tekočine 75 centov; razširjevalec 60 centov; pri vseh boljših lekarnarjih, grocerijah, prodajalnah železine ali naravnost od

JOSEPH TRINER COMPANY
1333-45 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Newyorški zastopnik: 340 East 71. St.

COUPON-G.N.

UVEDBENA PONUDBA

VELJAVNA SAMO ENKRAT IN SAMO S TEM KUPONOM!

Izrežite ta kupon ter ga pošljite z \$1.00 na zgornji naslov in dobili boste eno pintno kano Trinerjevo Fli-Gassa ter en razširjevalec z obrano pošto, poštnine prosto.

Vase ime

Popolen naslov

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni.

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predčuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovincem v pouk. Po resničnih dogodostavljjen. Vsebuje 239 strani, .60

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovaških apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med kršćanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odkljuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, .55

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistrostna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .60

Jernač Zmagovavč. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Gozdarjev sin. Spisal F. S. Finžgar. Globočutna in pretresljiva slika znanega in povsod priznanega pisatelja. Vsebuje 56 strani, .25

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Ienca. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se nani očaki, na čeln jmu kmečki kralj Matija Gubeč, nadalje kmet-Elija Gregorij in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junako umirali mučeniški smrti. Vsebuje 378 strani, .75

POŠTINA PROSTA

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVI.

K A J N.

Francoski spisal: Stanislas Meunier.
Za "Glas Naroda" priredil G. P.

14 (Nadaljevanje.)

Sree mi je silno utripalo v ušesih mi je šumelo, in malo je manjkalo, da se nisem onesvestil. Peljali so me po stopnjicah in po podzemskem hodniku. Zdelo se mi je, da so me poslali v hodnik, ki vodi proti peklu. Zdelo se mi je, da hodim že celo večnost toda hodnika ni bilo ne konca ne kraja. Sprva sem se tresel od mraza, pozneje se me je pa lotila vročina. Lica so mi žarela, pred očmi se mi je delala tema.

Dospeli smo do stopnje. Moje noge so bile tako težke in tako brezčutne kot je brezčutna vlažna stopnica. Kakšno strpljenje! In stopnice so se vile krog debelega stebra, vedno brez konca in kraja.

— Vi obtoženci, vi zločinci, vi moji bratje! Gotovo ste istotako trpeli na tej strahoviti poti. Opetekali ste se, naslanjali ste se ob stebel toda nesumiljeni stražnik vas je pognal naprej.

Kljub svojemu trdnemu sklepu, da bom kljuboval, sem zaprosil stražnika: Pustite me vendar, da se oddahnem.

Dovolili so mi pol minute. Opetekaoč sem se priplazil v nadstropje, kjer so se vršile porotne obravnave. Odpejali so me v malo čakalnico, kamor je prdiralo mrmranje nemirne množice. Sedel sem na klopi, si podprl glavo z rokami in čakal, kdaj bo udarila dvanajsta ura.

In udarila je strašna ura. Zdelo se mi je, da se je v vsem slopju začelo nekaj gibati.

Odprla so se mala vrata. Pred mojim zameglenim pogledom se je pojavila velika skupščina. Stal sem pred svojimi sodniki. Po malih klopceh, pripravljenih za priče, so se gnetli moški in ženske. V sodnijskem oddelku je sedela skupina advokatov v talarjih, in za sodniki, sem opazil na balkonu pestro množico radovednežev, moških in žensk, igrali in vlačug — z gno besedo — ves Pariz.

Nedaleč od mene, nasproti mojim stražnikom, so sedeli častnikarski poročevalci. Ne vem, če je koga manjkalo.

Vsa moja pozornost se je osredotočila na porotnike, na one moške, ki bodo rekli "da" ali "ne", ki me bodo obsodili na smrt ali oprostiti. Ker sem jim stal nasproti, sem bil središče vse dvorane. Oči vseh so bile uprte vame. O, kako čudno mi je bilo pri sreju, ko sem čutil poglede vseh na moji slabotni postavi, na mojem preplašenem obrazu.

— Le pogum! — je rekel znan glas za menoj. — Bil je Viret. — Nemoteno v samem se lahko pogovarjala. Kadarkoli sem nagnil glavo k njemu, se mi je zdelo, da sem dobil pri njem varno zavetje.

Obravnave prva dva dni niso bile tako strašne kot sem se bal. Glasno in dostojanstveno sem odgovarjal na vsaka vprašanja. V sled silne pozornosti, ki so mi jo posvečali, je vladal v dvorani tih mir, kot da bi bila v nji edinole jaz in predsedujoči sodnik.

Gledal sem v oči kot človek ki se zaveda svoje nedolžnosti. Bolj tesno mi je bilo pri sreju, ko so bili porotniki zapriženi. Iz njihovih obrazov in iz njihovega obnašanja sem skušal razbrati, kakšno menje imajo o meni.

Vi visokochastiti gospod, ki ste sedeli na prvem mestu, ste se mi zdeli silni kot Jupiter, pri tem pa mi in usmiljen kot modrijan. Zdelo se mi je, da ste mi naklonjeni.

Drugi so me gledali s čudnimi pogledi, grbančili čelo, kar me je navdalo z neko pošastno grozo. Posebno eden, ki je bil meni podoben in mi je gotovo podoben, mi ni bil nič kaj simpatičen. Ostali so se mi zdeli kot ljudje brez čustev.

Repot je obrnil mojo pozornost v drugo smer. V dvorani so prinesli stvari, s katerimi so hoteli črpjeti svoje dokaze: blago, fotografije, skatle, posodo.

Steklena posoda. V mali steklenici je bila višnjeva tekočina, produkt kemične analize v drugi večji steklenici posodi je bilo drobno je zastrupljeno. Malo je manjkalo, da mi ni postalo slabo.

Če bi ljubil svojega brata, če bi bil res nedolžen pri njegovi smrti bi v tem trenutku ne mogel občutiti drugega kot nemo grozo. Bratov želodec, ki je plaval siv in razjeden po spiritu. Je bil takaj dokazilno sredstvo, kot je bil dokazilno sredstvo moj suknjič, katerega sem nosil na dan umora.

Nčhte sem se zagledal v podobo Kristusa na steni. Pozneje sem čital v nekem listu, da so moje oči obvislele kot v tih molitvi na sliki Održenika. Po mnenju dotičnega lista je bila to posledica vzgoje, ki sem jo užival pri jezuitih.

Neki drugi časopis je pisal, da sem iz same hinavščine gledal v razpelo.

Čitarje obtožnice me ni posebno razburjalo kajti že iz predpreiskave mi je bil natančno znan vsak zlog tega dokumenta.

Groza se me je le takrat lotila, ko se je bližalo čitanje svojemu koncu. Zdal me bodo pokazali pričam, zdaj bom stal Lavri nasproti. Nič več je nisem ljubil. Zdelo se mi je, da sem izza onega dne, ko sem jo prvčič srečal v Grindelwaldu, preživel najmanj sto človeških življenj.

Prav nič bi me ne presenetilo če bi stopila predme postarata in uvela kajti tudi moje mladosti je bilo že zdavnaj konec.

Toča bal sem se njenega sovraštva. Lahko bi postala nasilna in žaljiva, lahko bi prepričala porotnike o moji krivdi.

Prišel sem se tresti ter sem pokrtil usta z robcem da bi navzoči ne opazili tega napada nervoznosti.

Obtežilne priče so bile: usmiljena sestra, služabniki mojega brata, služabnik v laboratoriju Parehet, profesor Tanneron, kemist, gospod in gospa Sennevoy, Lavra, zdravnik in razni sodnijski izvedenci.

Sedaj se je končala z zasliševanjem Pareheta. Lavre ni bilo. Dolgočasno zasliševanje prič je popolnoma končalo moj duševni nemir.

Ko sem dospel v svojo celico, sem jedel več kot ponavadi in kmalo trdno zaspal.

Ko sem se naslednjega jutra napotil k sodnikom nisem v podzemskem hodniku čutil one utrujenosti kot prejšnji dan.

Povsem nemirno sem stopil v sodno dvorano.

Profesor Tanneron bi bil moral nastopiti pravzaprav kot razbremenilna priča. On je visoko cenil moje pokojne stariše ter je to v svojem pričevanju tudi omenil. Pri teh besedah bi bil najrajši naglas zajokal, če bi mi tega ne branila železna energija. Prav dobro sem namreč vedel, da se včasih najbolj zakrknjeni zločinci omečajo, če kdo omenja njihove stariše oziroma njihove dobre lastnosti.

Profesor Tanneron je povedal, da sem v mladosti kazal veliko zanimanje za znanstvo, da sem bil pa preveč raztresen, da bi se se vedi resno posvetil.

Zatem je obžaloval, da so me obtožili tako težkega zločina, ob enem pa pristavil, da sem mu ukradel trup iz delavnice.

(Dalje prihodnjič.)

Za varno svetlavo v vežah

Električne luči dajejo v vežah tenement hiš stalno, gotovo svetlobo. Luč se lahko enostavno privleče in odvleče.

Z veseljem vam bomo pokazali, s kako malimi stroški lahko varno in sigurno razsvetlite svoje veže.

The New York Edison Company

At Your Service

130 East 15th Street

Telephone: Stuyvesant 5600

Tomažev zaklad.

Spisal Zvonimir Kosem.

Izmed vseh ljudi, kar jih je živelo na tistem hribu, mi je bil najbolj všeč korenjak Tomaž. Ko sem ga videl prvič s krampom na rami in z odprto srajco pod vratom, kako je korakal bos po kameniti cesti, sem si takoj mislil: "Ta človek bi se šel metat s samim medvedom!"

Še tisti dan sva postala prijatelja. Podal mi je svojo kosmato rčko kakor star znanec in se veselo posmehal:

"Eh, lepo je, če je človek mlad in zdrav!"

Sedla sva h kozarcu tepkoveca pod košati oreh in Tomaž mi je povedal, da je po poklije dinar. Večinoma da koplje v vinogradih in na polju in da mu je to delo še najbolj po volji, ker je treba krepko mahati.

"Po pojdiva domov!" me je povabil naposled in si zadel kramp na ramo. "Mrači se že, jaz pa si moram skuhati večerjo. Veš, inam tam na koncu hriba nekaj, kar je bolj podobno brlogu kakor pa bajti. Pa za mene je že dobro — jaz sem skromen."

Ko sva stopala skozi vas, pa se je nagnil k meni in mi skrivnostno pomežiknil:

"In veš, kaj imam še? Nekaj takega, česar ne prodam za ves svet. Zaklad, majhen zaklad imam..."

"Šališ se, Tomaž!"

"Pa če ti zaklad pokažem?"

"Že verjamem, že verjamem, prijatelj!"

Zavila sva iz vasi po ozki stezi mimo travnikov in vinogradov, krenila v mračno globel, potem pa zopet navzgor po strmih rebri. Tako sva dospela do napol podrte kolibe, ki je visela nabregu.

"To je moja palača!" se je pošalil Tomaž in vrgel kramp z rame. "Nima sicer ne oken, ne vrat, ali jaz sem zadovoljen. Pogled, tukaj pa ležim!"

Sredi kolibe je bilo nametano nekaj slame, in rumena rjuha je ležala na njej.

"Učikaj se!" mi je ponudil klado, ki jo je privlekel iz kota.

"Premišluj medtem, kako lepo sijejo zunanje zvezde in mesec, ali kakšen veter da vleče ali kar hočeš — jaz pa si bom tačas skuhal večerjo."

In pričel je kuhati. Ognjišče je bilo staro in razdrapano, ali Tomaž se je tako spretno sukaj pred njim, da je bila večerja gotova prej, nego bi si bil mislil.

"Tako — zdaj bomo pa večerjali!"

Širok in kosmat je postavil lonec s kuhanim krompirjem predme, sedel še san na klado in pričel zajemati z veliko leseno žlico.

Po večerji je rekel:

"Bogu čast in slava — kakor kralj sem se pogostil... Zdal pa pojdi z menoj, da ti pokažem še svoj zaklad!"

Stopil sem z njim iz kolibe. Topla noč je bila, na nebu so žarele zvezde in mesec se je bleščal na vzhodu. Neki globoko spodaj v vasi je lajal pes, iz bližnje gošćave se je oglasila sova.

"Tukaj!" mi je pokazal Tomaž z roko.

Za hmo je stalo pritlikavo, zgrbljeno drevo, ki se mi je zdelo, iz npraka štrleče, še bolj širomašno, kakor je bilo v resnici.

"To je moj zaklad, moja lepa breskvi!" se je pohvalil Tomaž. "Drugi imajo gradove, palače, jaz to breskev, ki je ne zamenjam

ne z gradovi, ne s palačami. Tu, dragi moj, pod to breskvičo, so moji najlepši spomini, tu sem najrajši zahajam in počivam..."

Radoveden sem vprašal:

"Kakšni spomini te vežejo na to bomo drevčesce?"

Takrat si je segel Tomaž za dlanjo preko oči in nagnil glavo.

"Mati moja, manica!" je zavzdihnil, in glas se mu je tresel.

"Tu je bil njen najljubši prostor, tu je najrajši počivala, tu je prebirala molek in tu sva jeseni skupaj obirala zrele breskve..." Pet let je e tega, kar mi je umrla."

In Tomaž, korenjak, je zajokal. Zajokal ob svojem zakladu kakor otrok.

Slabi izgledi za sporazum glede reparacijskega vprašanja?

Na znani govoru Baldwina v angleški nižji zbornici je odgovoril Poincare v svojem govoru v Saullisu. Dejal je, da Francija od svoje politike ne more popustiti, ker bi sicer bila poražena in bi bil ogrožen versailleski mir. V sled te izjave prevladuje mnenje, da angleška akcija za rešitev reparacijskega vprašanja v njenem smislu ne bo uspela. Temu nasproti pa je dr. Beneš, ki se je podal iz Londona v Bruselj, izjavil, da je optimist in da bo po njegovem mnenju reparacijsko vprašanje jeseni povoljno rešeno.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Naročnikom "Glas Naroda" v državi Minnesota naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. Joseph Smalocel, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list. Zato prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni. Upravištvu

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

- Prvi del: GLASOSLOVJE.
- Drugi del: OBLIKOSLOVJE.
- Tretji del: VAJE.
- Četrti del: POGOVORI IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.
- Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.
- Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državljankega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, \$1.50 cena s poštnino

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

POZDRAV.

Predno odpotujam s parnikom "Argentina" v staro domovino, pozdravljam vse prijatelje in rojake v Lloydell, Pa. Tem potom izrekam iskreno hvalo društvu "Simon Gregorčič" št. 60 SNPJ., katero je odredilo, da me je spremljal njih član vsled moje boleznii do New Yorka. Srčna hvala tudi vsem članom Socijalističnega kluba šte. 181 za dano mi podporo, kakor tudi drugim rojakom za vse usluge. Lepa hvala rojakom za spretnost na kolodvor. Vsem rojakom, ki so namenjeni potovati v staro domovino, priporočam znano slovensko podjetje Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York. — Alojzij Potočnik, Rajhenburg, Slovenija.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji — se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov, to je približno \$200. — za enega potnika.

V slučaju, da naslovljenec za izplačilo dolarjev nabi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali nam pa na novo uaroči izplačati nakazani znesek v dinarjih.

Nadalje se nam zili umestno pripomniti, da nikakor ne moremo priporočati pošiljati čeke v Jugoslavijo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že zgoraj omenjeno, je v Jugoslaviji od vseh pot potnikov prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadne ameriške čeke v domovino. Ti pa nikakor niso papirni za ljudi na jezeli, ker se banke oddaljene in izplačajo take čeke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potniko, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje pošiljati denar navadnim putem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na zadnji pošti brez neprilic.

Tudi za nabavo potnega lista — (posa) je najpriljavneje poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za razne listine in potni list se pa lahko plača tudi v dinarji.

V Italiji in zasadenem ozemlju —

so veljavne povsem drugačne odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega zneska. Če je pa namenjen denar le za potovanje, je na nakaznici označiti vidno: Izplačati le, ako naslovnik potuje.

Vsled naraščajočih stroškov smo se morali odločiti prevrediti pristojbino za dolarska izplačila kakor sledi: Za izplačila do \$25. računamo po 75 centov; od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od vsakega dolarja.

Na nakaznici naj bo vidno označeno: Izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna za dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York City

Kretanje parnikov - Shipping News

- 11. avgusta: La Savole, Havre; Majestic, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Muenchen, Bremen.
- 14. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Pres. Fillmore, Bremen.
- 15. avgusta: Paris, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Monroe, Cherbourg.
- 16. avgusta: Mongolia, Cherbourg, Hamburg.
- 18. avgusta: Albania, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Orbita, Cherbourg, Hamburg; Leithan, Cherbourg; Veendam, Boulogne.
- 21. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
- 22. avgusta: France Havre; Laconia, Cherbourg; Hamburg; Lapland, Cherbourg; President Van Buren, Cherbourg, Hannover, Bremen.
- 23. avgusta: Minnekahda, Cherbourg, Hamburg; Westphalia, Hamburg; President Wilson, Trst.
- 25. avgusta: Homerie, Cherbourg; Orca, Cherbourg, Hamburg; Taormina, Genoa; Rotterdam, Boulogne; Pres. Arthur, Cherbourg, Bremen.
- 28. avgusta: Roussillon, Havre; Mauretania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg, Bremen.
- 29. avgusta: Pres. Polk, Cherbourg; Seidlitz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.
- 30. avgusta: Kronland, Cherbourg.
- 1. septembra: Lafayette, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen; Majestic, Cherbourg, Volendam, Boulogne.
- 4. septembra: Berengaria, Cherbourg; Resolute, Cherbourg, Hamburg.
- 5. septembra: President, Garfield, Cherbourg; Belgeland, Cherbourg; York, Bremen.
- 6. septembra: Albert Ballin, Hamburg; Manchuria, Cherbourg, Hamburg.

CUNARD ANCHOR Z NIŽANJE CENE

Ali boste dobili rojake v Ameriko?

Konzul Združenih držav v Zagrebu že sprejema prošnje za potne liste in vize za toletno kvoto. CUNARDSKA plova je najhitrejša na svetu. Potnikom s Cunard tikit ni treba čakati na parnik, ker Cunard parniki odplujejo vsakih par dni. Cunard črta se je pogodila z Jugoslavijo, da pomena potnikom s svojimi uslužbenci, ki jih s tem, da jih vzamejo naravnost na parnik, zaščiti pred nezgodami in stroški. To delo je brezplačno. Za nadaljnja pojasnila vprašajte pri katerikoli agentu ali pri

CUNARD LINE
25 Broadway
N. Y.

New York, Plymouth, Havre, Paris
Paris ... 15. avg.; 2. sept.; 3. okt.
LAFAYETTE 22. avg.; 19. sept.; 10. okt.
FRANCE 1. sept.; 29. sept.; 10. nov.
New York, Havre, Paris
ROUSSILLON ... 20. avgusta
CHICAGO ... 6. septembra
LA SAVOIE ... 8. septembra
ROCHAMBEAU ... 30. septembra
New York, Vigo (Spain), Bordeaux
LA BOURDONNAIS 18. septembra.
Priče za svedoči lokalni agenti ali na glavni uradi:
19 STATE STREET, NEW YORK

Rad bi izvedel za naslov ANDRE-JA KOTNIK, doma iz Vrha na Notranjskem, in za JANEZA ŠKRBEČ, doma iz Podgora pri Starem trgu. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Joe Nanut, Box 13, North Hibbing, Minn.

(9-10-8)

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

VELIKI važnosti za potnika je, da je natanko poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh, ki so v zvezi s potovanjem. Vsled dolgoletne izkušnje nam je mogoče o vsem tem dati točna pojasnila. Priporočamo vedno tudi samo najboljša parnika, ki imajo kabine v III. razredu.

Ako ste se namenili potovati v stari kraj, nam pišite kar bo to v vašo korist.

Tudi oni, ki se niso ameriški državljan, smejo potovati v stari kraj na obisk, in jim je dovoljeno vrniti se. Na željo dajemo vsakomu brezplačno pojasnila.

Kdor želi dobiti naročnino ali znesek iz starega kroja, naj nam piše na navodila, kajti številno priročnikov je omejeno.

Za potne stroške izplačuje po našemu naročilu Jadranska banka tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banka.

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

Italica-America Shipping Corporation
1 State Street General Agent New York
Naši zastopniki v Jugoslaviji: Jadranska Banka, Beograd in njene podružnice.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Centenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ, kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatoraj presim rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co

Naš stari zastopnik JANKO PLEŠKO, ki je svoječasno potoval za naš list, se radi slabega zdravja zdaj stalno nahaja na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Pobira naročnino za Glas Naroda ter knjige in daje pojasnila o vsem, kar spada v naš posel. Rokom ga topio priporočamo.

Uprava Glasa Naroda.

Prav vsakdo — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — mali oglasi v "Glas Naroda".

Prave pristne glasne VICTOR in COLUMBIA GRAMOFONE z rogom ali brez roga, Cene od \$22.50 do \$480.00, kakor tudi prave Slovenske Victor in Columbia plošče dobite le pri

IVAN PAJK
Victor Dealer,
24 Main St., Conemaugh, Pa.
Cenike zastoj, pišite ponj.

